

АНАЛІЗ ВІЙСЬКОВИХ СЛЕНГІЗМІВ У ФІЛЬМІ «КІБОРГИ»

У фільмі «Кіборги» військовий сленг виконує не лише комунікативну, а й культурну та символічну функції. Авторка проаналізувала українські сленгізми, їх переклад на англійську та польську мови, зокрема труднощі збереження семантики, стилістики та прагматики в перекладі.

Ключові слова: військовий сленг, сленгізми, фільм «Кіборги», кінодискурс, переклад, англійська мова, польська мова, прагматика, семантика, символізм, евфемізми, метафори, національна ідентичність, перекладацькі трансформації.

The film “Cyborgs” demonstrates how military slang acts not only as a communication tool but also as a marker of identity and resistance. The research highlights translation challenges from Ukrainian into English and Polish, particularly in rendering the emotional and symbolic load of slang terms.

Key words: *military slang, slangisms, ‘Cyborgs’ film, cinematic discourse, translation, English language, Polish language, pragmatics, semantics, symbolism, euphemisms, metaphors, national identity, translation strategies.*

В умовах повномасштабної війни в Україні мова стає не лише засобом комунікації, а й інструментом формування національного наративу та фіксації бойового досвіду. Одним із найвиразніших виявів цього процесу є військовий сленг — неофіційна лексика, що поєднує символічну, емоційну та ідентифікаційну функції. У кінематографі він знаходить відображення у вище-

названій стрічці «Кіборги» (2017), де мовлення героїв передає специфіку фронтової комунікації, формуючи нові вербальні коди спротиву.

Дослідження зосереджене на аналізі мовних одиниць у трьох мовах: українській, англійській та польській. На основі перекладів слів «кіборги», «сепар», «град», «бронік», «зелений коридор» та інших простежено особливості трансформацій, зміни емоційного навантаження та втрати культурної конотації під час адаптації до іншомовного контексту. Аналіз дозволяє окреслити труднощі міжмовного передання національно маркованих елементів мовлення.

Особливу увагу приділено перекладацьким трансформаціям. Англійська мова демонструє тенденцію до формалізму та нейтральності, що унеможливорює передання емоційного або символічного навантаження. Наприклад, слово «кіборги» у перекладі як “cyborgs” не містить героїчної конотації, на відміну від українського контексту, де термін позначає незламних оборонців Донецького аеропорту. Слово «сепар», що в українській мові виступає зневажливим маркером ворога, в англійській трансформується в “separatist” — термін із політично-нейтральним значенням.

Польська мова демонструє проміжний варіант: часто зберігає звучання або структуру оригіналу шляхом калькування, але теж не завжди здатна повноцінно передати прагматичний або культурний підтекст. Наприклад, «пташка» (сленгова назва гелікоптера) у польському перекладі може бути передана нейтральним “helikopter”, що позбавляє слово образності та емоційності.

Важливим аспектом є переклад евфемізмів, таких як «на концерт Кобзона» (смерть), що потребують додаткового тлумачення для іноземного глядача, оскільки втрачається культурна впізнаваність без пояснення постаті Кобзона та його асоціативного ряду. Інший приклад — «бавовна», що в українському контексті є синонімом до вибуху, оснований на грі слів і ефекті

цензури. Його переклад вимагає або адаптації, або пояснювального дубляжу.

Військовий сленг — це не лише форма комунікації, а й засіб згуртованості, психологічного захисту та формування нових смислів. Суфіксальні форми («беха», «градик») додають іронічного чи фамільярного забарвлення, пом'якшуючи жорсткі реалії війни. Телеграфний синтаксис, фонетичні скорочення, а також мовна креативність — усе це створює унікальну стилістику військового мовлення.

Переклад таких одиниць — це акт міжкультурного посередництва. Перекладач повинен не лише транслювати значення, а й зберегти соціокультурну конотацію, яка несе ідентифікаційне навантаження. У цьому контексті переклад воєнного сленгу постає не як буквальне передання лексем, а як реконструкція комунікативного наміру, пов'язана з адаптацією до іншого мовного та культурного середовища.

Таким чином, переклад українського військового сленгу — це складне багаторівневе завдання, що охоплює семантичний аналіз, контекстуальне розуміння та прагматичне моделювання. Саме завдяки лінгвістичній гнучкості та міжкультурній чутливості можна досягти автентичного відтворення досвіду, зафіксованого в мовленні героїв фільму «Кіборги».

Список використаних джерел

1. Курдінович О. Особливості функціонування сленгу в екстремальному дискурсі. *Мовознавство*. 2020. № 2.
2. Ставицька Л. Словник українського жаргону. Київ : Критика, 2005. 494 с.
3. Appendix: Glossary of Military Slang. URL: https://en.wiktionary.org/wiki/Appendix:Glossary_of_military_slang.
4. Halliday M. A. K. *Language as Social Semiotic*. London : Edward Arnold, 1978.
5. Labov W. *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 1972.
6. *Military Slang Dictionary*. URL: <https://www.militaryfactory.com/dictionary/>.